

Mailwisseling met Gabi van Driem.

Indirecte discriminatie en verkorting partneralimentatieduur

Van: G. van Driem <g.vandriem@vandriemadvocaten.nl>

Verzonden: dinsdag 14 mei 2019 19:44

Aan: Hellendoorn, Mireille <m.hellendoorn@hva.nl>

Onderwerp: Indirecte discriminatie en verkorting partneralimentatieduur

Beste Mireille,

Laat ik het voor het gemak heel simpel definiëren voor jou:
een wet kan indirect discriminerend geoordeeld worden, wanneer deze in zijn formulering **seksneutraal** lijkt maar tot effect heeft dat vrouwen financieel in grotere mate benadeeld zijn dan mannen. Dit effect zal de huidige wetwijziging voor vrouwen hebben. Je zal dan moeten gaan tellen en bij het tellen zal je zien dat ten eerste er een veel groter aantal vrouwen is dat door deze wetgeving niet langer een redelijk inkomen zal hebben terwijl het aantal mannen dat door de wetgeving gedupeerd is relatief te verwaarlozen is.

Je kunt ook tellen onder alle mensen die na de wetgeving gescheiden zijn en dan vaststellen dat het percentage vrouwen dat onder het levensminimum komt te verkeren vele malen groter is dan het percentage mannen. Dat is de werking die we indirecte discriminatie noemen. Bij indirecte discriminatie moet je altijd gaan tellen om te beoordelen wat het effect is van een beslissing of wet. Ik hoop dat het zo duidelijk voor je is.

Ik wens jullie heel veel succes en sterkte; je mag me altijd bellen zoals ik eerder zei

Met vriendelijke groet,

Gabi van Driem

Van Driem Advocaten
Minervalaan 54- 3 hoog
1077 PC Amsterdam
T: 020 – 66 44 313-

17 mei 2019, mail van Myrtille

Beste Gaby,

Volgende week dinsdag stemt de 1e kamer over het wetsontwerp. In het kamer-debat is aan onze brief nog wel gerefereerd, en in sommige vragen die gesteld zijn meen ik iets van onze argumenten te herkennen, maar het lijkt allemaal weinig uit te maken. Wij zijn bang dat dit wetsontwerp in meerderheid zal worden aangenomen. Nu overwegen wij om op de valreep nog een heel korte brief aan de leden van de 1e kamer te sturen om hen erop te attenderen dat zij wellicht een indirect discriminerende wetwijziging aan het aannemen zijn. Een actie die ook wel niet veel zal helpen, maar ja, nu we toch bezig zijn.....

Ik ben dicht bij je eigen tekst gebleven, als niet-jurist voel ik mij op onbekend terrein. Maar wellicht wil je er nog even naar kijken, en eventuele blunders eruit halen?

Brief bedoeld voor Eerste Kamer, echter niet verstuurd, 17 mei 2019

Aan de Eerste Kamerleden, enzovoort, betreft wetswijziging enzovoort

Wij willen op de valreep nog een laatste punt onder Uw aandacht brengen. Wij zijn er na onze eerdere brief van 12 mei aan U door juristen op geattendeerd dat hier wel eens sprake zou kunnen zijn van indirecte discriminatie. De wetswijziging is neutraal geformuleerd, maar heeft geen neutrale gevolgen.

Het wetsontwerp gaat over de wijziging van de maximale duur van “een uitkering tot levensonderhoud die de rechter kan toekennen aan de echtgenoot die niet voldoende inkomsten tot zijn levensonderhoud heeft noch zich in redelijkheid kan verwerven” (Art 156). Ook in de verdediging van deze wetswijziging zijn regelmatig neutrale formuleringen gebruikt, zoals dat beide echtgenoten eerder na een echtscheiding hun eigen leven weer kunnen oppakken, dat het ook goed is voor de emancipatie van vrouwen, enz.

Dit wetsontwerp zal echter geen neutrale gevolgen hebben, gezien de gangbare verdeling van arbeid en zorg tussen de seksen in Nederland. Het zal vrouwen structureel in veel grotere mate benadelen dan mannen. Veel meer vrouwen zullen door deze wetgeving niet langer een redelijk inkomen hebben terwijl het aantal mannen dat door de wetgeving gedupeerd is relatief te verwaarlozen is. Wanneer we in de nabije toekomst zullen gaan tellen onder alle mensen die na deze wetgeving gescheiden zullen zijn, dan zullen we vaststellen dat het percentage vrouwen dat hierdoor onder het levensminimum komt te verkeren vele male groter is dan het percentage mannen.

De gang van zaken rond dit wetsontwerp in de politiek heeft ons niet het vertrouwen gegeven dat de belangen van vrouwen tot dusver veel gewicht in de schaal hebben gelegd. Zwaarder hebben kennelijk gewogen de belangen van de rechtsspraak bij vermindering van het aantal rechtszaken (een effect van de wetswijziging dat wij betwijfelen) of het belang van (de lobby's) van mannen, waarbij volgens ons aard en omvang van de lasten van gescheiden mannen onvoldoende genuanceerd zijn voorgesteld en overigens überhaupt niet onderzocht zijn. Het argument van de emancipatie heeft misschien nog wel het meest onze verontwaardiging opgewekt. Het heeft ervoor gezorgd dat tegen dit wetsontwerp tot dusver geen ruim verzet is gerezen, maar het zal, zoals wij al op verschillende manieren hebben uitgelegd, in het geheel niet aan de emancipatie van vrouwen bijdragen. In tegendeel; deze wetswijziging beschouwen wij als een vorm van indirecte discriminatie.

Wouw

Werkgroep economische zelfstandigheid, enzovoort

Mail aan Eerste Kamerfracties, verstuurd op 17 mei 2019. Aan elke fractie verzonden.

Beste PvdA leden van de commissie Justitie en Veiligheid,

Dinsdag vindt de plenaire behandeling plaats van de initiatiefwet partneralimentatie in de Eerste Kamer.

Hierbij geven we graag nog een reactie op de Memorie van Antwoord van de initiatiefnemers. Doordat de behandeling van de wet een week naar voren is geschoven, hadden we helaas geen tijd meer om onze reactie via de Nederlandse VrouwenRaad te versturen.

We hopen dat u onze reactie serieus neemt, omdat de wet grote gevolgen zal hebben voor een aantal vrouwen en we ons grote zorgen maken over de consequenties voor met name laag opgeleide vrouwen,

Met vriendelijke groet,

Marjan Nieuwenhuis

020 6793159, marnieuw@dds.nl

Namens de werkgroep economische zelfstandigheid van de Wouw

<http://wouw-amsterdam.nl>

<https://www.economischzelfstandig.nl>

Verstuurde brief aan de Eerste Kamerleden op 19 mei 2019

Aan de Leden van de Eerste Kamer

de initiatiefnemers van de wet herziening van het stelsel van partneralimentatie,
de leden Van Wijngaarden, Kuiken en Groothuizen
de heer S. Dekker, Minister voor Rechtsbescherming

CC: Mevrouw I. van Engelshoven, Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en leden van de vaste commissie emancipatie.

Betreft: nogmaals een reactie op de initiatiefwet partneralimentatie, t.b.v. de stemming 21 mei

Amsterdam, 18 mei 2019

Wij willen op de valreep nog een laatste punt onder Uw aandacht brengen. Wij zijn er na onze eerdere brief van 12 mei aan U door juristen op geattendeerd dat de voorgestelde wetswijziging wel eens indirect discriminerend zou kunnen zijn. De wetswijziging is neutraal geformuleerd, maar heeft geen neutrale gevolgen.

Het wetsontwerp gaat over de wijziging van de maximale duur van "een uitkering tot levensonderhoud die de rechter kan toekennen aan de echtgenoot die niet voldoende inkomsten tot zijn levensonderhoud heeft noch zich in redelijkheid kan verwerven" (Art 156). Ook in de verdediging van deze wetswijziging zijn regelmatig neutrale formuleringen gebruikt, zoals dat beide echtgenoten

eerder na een echtscheiding hun eigen leven weer moeten kunnen oppakken, dat het ook goed is voor de economische zelfstandigheid van vrouwen enz.

Dit wetsontwerp zal echter geen neutrale gevolgen hebben, gezien de gangbare verdeling van arbeid en zorg tussen de seksen in Nederland. Het zal vrouwen structureel in veel grotere mate benadelen dan mannen. Veel meer vrouwen zullen door deze wetgeving niet langer een redelijk inkomen hebben terwijl het aantal mannen dat door de wetgeving gedupeerd is relatief te verwaarlozen is. Wanneer we in de nabije toekomst zullen gaan tellen onder alle mensen die na deze wetgeving gescheiden zullen zijn, dan zullen we vaststellen dat het percentage vrouwen dat hierdoor onder het levensminimum komt te verkeren vele male groter is dan het percentage mannen. Deze wetswijziging beschouwen wij als een vorm van indirecte discriminatie.

Het typisch Nederlandse “anderhalf-verdieners” patroon is taai, want het wordt in stand gehouden door een wisselwerking tussen segregatie op de arbeidsmarkt culturele factoren, een gebrek aan passende voorzieningen, een ongelijke verdeling van zorg. In 2015 was het aandeel van mannen die na de geboorte van een eerste kind minder ging werken nog maar 9 %. Wij zijn dan ook verbaasd dat de heer van Wijngaarden in Uw kamer heeft gesteld dat het IBO onderzoek weliswaar van belang is voor het bredere vraagstuk van de emancipatie in Nederland, maar dat niet op de resultaten daarvan gewacht hoeft te worden, omdat er al veel argumenten voor de verkorting van de alimentatieduur gegeven zijn. Met respect! Het belangrijkste van die vele argumenten was nu juist- afgezien van de (niet onderzochte) te hoge lasten voor gescheiden mannen- de stimulans die van de verkorting van de alimentatieduur uit zou gaan voor vrouwen om eerder volledig in hun eigen levensonderhoud te voorzien. De resultaten van het onderzoek naar deeltijdarbeid lijken ons daarvoor rechtstreeks relevant.

Wij doen een laatste oproep. Zelden zal aan een wetsontwerp zo weinig onderzoek en zoveel ideologie vooraf zijn gegaan. Eerste kamer, toon hier niet zozeer Uw macht, zoals in de NRC van 14 mei stond, als wel Uw taak: Voorkom dat mogelijk indirect-discriminerende wetgeving wordt doorgevoerd, laat de Raad van State eerst de daadwerkelijke gevolgen onderzoeken of wacht op zijn minst de resultaten af van het IBO onderzoek.

Met vriendelijke groet,

Myrtille Hellendoorn en Marjan Nieuwenhuis,

Namens de werkgroep Economisch Zelfstandig van de WOUW,
netwerk van maatschappijkritische 50+ vrouwen
Contactgegevens: marnieuw@dds.nl, 020 6793159

Reactie per mail van Gabi van Driem na dat de wet is aangenomen, 23 mei 2019

Voor een zaak tegen onrechtmatige wetgeving moet je je inderdaad op internationale verdragen beroepen en lijkt me in ieder geval bij het Clara Wichman Instituut rechtenvrouw een aanvraag voor ondersteuning doen.

Balen dat de wet is aangenomen, dat zal veel vrouwen onnoemelijk leed berokkenen en nog meer financiële achterstand betekenen.

Vriendelijke groet, Gabi van Driem